

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2018-02-28

Meddelad i Stockholm

Mål nr

15305-17

SÖKANDE

Skolinspektionen

Box 23069

104 35 Stockholm

MOTPART

Nynäshamns kommun, 212000-0233

149 81 Nynäshamn

SAKEN

Utdömande av vite

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förpliktar Nynäshamns kommun att till staten utge vite om 100 000 kr.

Dok.Id 938154

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Skolinspektionen beslutade den 8 december 2015 med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) att förelägga Nynäshamns kommun att vid vite om 150 000 kr senast den 17 juni 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister i skolformerna förskoleklass och grundskola inom områdena *Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna* och *Utveckling av utbildningen vid skolenheterna*.

Skolinspektionen gjorde bedömningen att kommunen inte uppfyller författningskravet avseende området förutsättningar för utbildningen bl.a. gällande att huvudmannen ska se till att det vid grundskoleenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det (se 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185)). För att avhjälpa bristen behöver studiehandledning ges på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Skolinspektionen gjorde vidare bedömningen att kommunen inte uppfyller följande författningskrav avseende området utveckling av utbildning.

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (2 kap. 8 a § skollagen)

Följande åtgärder ansågs nödvändiga för att avhjälpa bristerna.

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet dvs.,
 - a) utifrån uppföljningen av resultaten analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen
 - b) utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas
 - c) planera och genomföra beslutade utvecklingsåtgärder, samt
 - d) dokumentera kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att det kan ligga till grund för analys och beslut om utvecklingsåtgärder.
- Fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barns och elevers olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning.

Skolinspektionen ansöker hos förvaltningsrätten om utdömmande av en del av vitet motsvarande 100 000 kr, se bilaga 1. Av ansökan framgår att Skolinspektionen anser att kommunen inte helt har avhjälpt bristerna avseende studiehandledning på modersmål. Inte heller avseende kommunens systematiska kvalitetsarbete kan bristen anses avhjälpt.

Nynäshamns kommun bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet i förskoleklass och grundskola är i stort avhjälpta men resultaten har inte kunnat visas på grund av följande orsaker. Ett arbete med Skolverket inom ramen för uppdraget samverkan för bästa skola inleddes med en större analys och kartläggning under våren 2016. Åtgärder skulle tas fram och beslut fattas av Skolverket i början av juni 2016. Skolverket missbedömde tidsåtgången för framtagandet av åtgärdsplanen. Detta har lett till en förskjutning av arbetet med ca 5-6 månader. Arbetet med att ta fram ett nytt arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet har varit genomgripande då stora strukturella

förändringar behövdes i kommunen. Vårens resultat och nya arbetsplaner kommer att analyseras och implementeras från augusti 2017. Till stöd för talan åberopas bl.a. handlingar avseende samverkan mellan Skolverket och kommunen, tidsplanering för systematiskt kvalitetsarbete, pm och rapporter.

Skolinspektionen vidhåller ansökan och anför i huvudsak följande.

Den omständigheten att kommunen ingår i samverkan för bästa skola innebär inte att Skolinspektionen ska avstå från att fullgöra sitt författningsreglerade uppdrag som tillsynsmyndighet. Kommunen har ansvar som skolhuvudman för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Det finns inget i den dokumentation som nu kommit in som visar att kommunen inom den frist som angavs i beslutet från december 2015 eller i nära anslutning till den tidpunkten åtgärdat de aktuella bristerna.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår bl.a. följande. Skolinspektionen får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Föreläggandet får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektion ska förena ett föreläggande som avses i 26 kap. 10 § med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Av 2 § lagen (1985:206) om viten framgår bl.a. följande. Ett vitesföreläggande ska vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, ska det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas. Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

Enligt 3 § lagen om viten föreskrivs att när vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. I 9 § lagen om viten anges följande. Har ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, ska vitet inte dömas ut. Finns det särskilda skäl till det, får vitet jämkas.

Vitesföreläggandet

Det av Skolinspektionen utfärdade föreläggandet den 8 december 2015 har delgetts kommunen och har vunnit laga kraft. Föreläggandet är riktat till en bestämd adressat och vitet är fastställt till ett bestämt belopp. I föreläggandet anges vilka brister Skolinspektionen anser föreligga vad gäller kommunens systematiska kvalitetsarbete och studiehandledning på modersmål. Vidare ges exempel på åtgärder som kommunen skulle kunna vidta. Det framgår vidare vid vilken tidpunkt som åtgärderna ska vidtas. Det har inte kommit fram något annat än att det har varit tydligt för kommunen vilka åtgärder som måste vidtas för att kommunen ska anses ha iakttagit vitesföreläggandet. Skolinspektionens föreläggande får därför anses uppfylla de krav som ställs för att kunna läggas till grund för en dom om utdömande av vite.

Ansökan om utdömande av vite

Skolinspektionen har i ansökan om utdömande av vite bedömt att Nynäshamns kommun inte helt har åtgärdat påtalade brister inom den angivna tidsfristen och inte heller fram till tidpunkten för Skolinspektionens ansökan. Det innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen vid skolenheterna allvarligt försvåras. Skolinspektionen anför att följande brister fortfarande föreligger. Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök hade kommunen inte tillgång till information kring hur många elever som har rätt till studiehandledning på sitt modersmål, vilka modersmål som är aktuella och om dessa elever får studiehandledning i den utsträckning de har behov av. Kommunen har inte heller analyserat resultaten och måluppfyllelsen för att sedan kunna vidta utvecklingsåtgärder som bygger på en sådan analys. En konsekvens av bristen i analysarbetet är att det är oklart om de utvecklingsåtgärder som vidtagits är adekvata eller om andra åtgärder skulle behöva vidtas. Kvalitetsarbetet har således ännu inte genererat sådana underlag att huvudmannen kan fatta ett beslut om utvecklingsinsatser för en likvärdig utbildning och en ökande måluppfyllelse. Därtill är kvalitetsarbetet även bristfälligt dokumenterat.

Nynäshamns kommun har gjort gällande att påtalade brister i stort sett är avhjälpna men att resultaten inte har kunnat visas eftersom arbetet fördröjts av olika anledningar.

Förvaltningsrätten anser att de brister som påpekats i samband med Skolinspektionens tillsyn har varit allvarliga. Det framgår av utredningen att arbete pågår med att komma till rätta med de identifierade bristerna. Vid uppföljning och tillsynsbesök har dock framkommit att det fortfarande föreligger brister, bl.a. har resultaten och måluppfyllelsen inte analyserats och kvalitetsarbetet är fortfarande bristfälligt dokumenterat. Vidare saknas

tillräcklig information beträffande omfattningen av behovet av studiehandledning på modersmål. Kommunen har gällande kvalitetsarbetet anfört att vårens resultat och nya arbetsplaner analyseras och implementeras från augusti 2017. De brister som har påtalats kan därför inte anses avhjälpta inom den angivna tidsfristen. De av kommunen ingivna handlingarna föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten anser därmed att kommunen inte har efterkommit föreläggandet inom den angivna tidsfristen. Vad kommunen har anfört som förklaring till detta kan inte anses visa att det rent faktiskt har varit omöjligt eller mycket svårt för kommunen att efterkomma föreläggandet.

Förvaltningsrätten finner att den i föreläggandet angivna tidsfristen får anses vara skälig. Ändamålet med vitet har inte heller förfallit. Det föreligger därmed grund för utdömande av vitet.

Vitesbeloppets storlek

Skolinspektionen har bestämt aktuellt vitesbelopp till 100 000 kr, vilket får anses skäligt mot bakgrund av vad som har framkommit i utredningen i målet. Det har inte framkommit några särskilda skäl för att jämka vitesbeloppet. Vad kommunen har anfört om anledningen till att arbetet försenats ändrar inte denna bedömning.

Slutsats

Skolinspektionens ansökan ska således bifallas och Nynäshamns kommun förpliktas att till staten utge vite om 100 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3109/1 A).

Theresa Winnberg Elliot
Förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Jan Ejme, Karl Frostensson och Severios Halef har också deltagit i avgörandet.

Johannes Dahlman har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2018-02-28
Meddelad i StockholmMål nr
15308-17**SÖKANDE**Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm**MOTPART**Nynäshamns kommun, 212000-0233
149 81 Nynäshamn**SAKEN**

Utdömande av vite

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förpliktar Nynäshamns kommun att till staten utge vite om 100 000 kr.

Dok.Id 923058

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Skolinspektionen beslutade den 8 december 2015 med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) att förelägga Nynäshamns kommun att vid vite om 200 000 kr senast den 17 juni 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister i skolformen grundsärskola inom områdena *Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna* och *Utveckling av utbildningen vid skolenheterna*.

Skolinspektionen gjorde bedömningen att kommunen inte uppfyller följande författningskrav avseende området utveckling av utbildning.

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (2 kap. 8 a § skollagen)

Följande åtgärder ansågs nödvändiga för att avhjälpa bristerna.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå avseende grundsärskolan dvs.,

- a) följa upp grundsärskolans resultat i relation till de nationella målen
 - b) utifrån uppföljningen av resultaten analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen
 - c) utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen identifiera utvecklingsområden och besluta om insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.
 - d) planera och genomföra beslutade utvecklingsåtgärder, samt
 - e) dokumentera kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att det kan ligga till grund för analys och beslut om utvecklingsåtgärder.
- Fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barns och elevers olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning.

Skolinspektionen ansöker hos förvaltningsrätten om utdömmande av en del av vitet motsvarande 100 000 kr, se bilaga 1. Av ansökan framgår att Skolinspektionen anser att kommunen har avhjälpt bristerna inom området förutsättningar för utbildningen men att det fortfarande finns brister i kommunens systematiska kvalitetsarbete.

Nynäshamns kommun bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet i grundsärskolan är i stort avhjälpta men resultaten har inte kunnat visas på grund av följande orsaker. Ett arbete med Skolverket inom ramen för uppdraget samverkan för bästa skola inleddes med en större analys och kartläggning under våren 2016. Åtgärder skulle tas fram och beslut fattas av Skolverket i början av juni 2016. Skolverket missbedömde tidsåtgången för framtagandet av åtgärdsplanen. Detta har lett till en förskjutning av arbetet med ca 5-6 månader. Arbetet med att ta fram ett nytt arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet har varit genomgripande då stora strukturella förändringar behövdes i kommunen. Vårens resultat och nya arbetsplaner

kommer att analyseras och implementeras från augusti 2017. Till stöd för talan åberopas bl.a. handlingar avseende samverkan mellan Skolverket och kommunen, tidsplanering för systematiskt kvalitetsarbete, pm och rapporter.

Skolinspektionen vidhåller ansökan och anför i huvudsak följande.

Den omständigheten att kommunen ingår i samverkan för bästa skola innebär inte att Skolinspektionen ska avstå från att fullgöra sitt författningsreglerade uppdrag som tillsynsmyndighet. Kommunen har ansvar som skolhuvudman för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Det finns inget i den dokumentation som nu kommit in som visar att kommunen inom den frist som angavs i beslutet från december 2015 eller i nära anslutning till den tidpunkten åtgärdat de aktuella bristerna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår bl.a. följande. Skolinspektionen får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Föreläggandet får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektion ska förena ett föreläggande som avses i 26 kap. 10 § med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Av 2 § lagen (1985:206) om viten framgår bl.a. följande. Ett vitesföreläggande ska vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, ska det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas. Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

Enligt 3 § lagen om viten föreskrivs att när vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. I 9 § lagen om viten anges följande. Har ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, ska vitet inte dömas ut. Finns det särskilda skäl till det, får vitet jämkas.

Vitesföreläggandet

Det av Skolinspektionen utfärdade föreläggandet den 8 december 2015 har delgetts kommunen och har vunnit laga kraft. Föreläggandet är riktat till en bestämd adressat och vitet är fastställt till ett bestämt belopp. I föreläggandet anges vilka brister Skolinspektionen anser föreligga vad gäller kommunens systematiska kvalitetsarbete. Vidare ges exempel på åtgärder som kommunen skulle kunna vidta. Det framgår vidare vid vilken tidpunkt som åtgärderna ska vidtas. Det har inte kommit fram något annat än att det har varit tydligt för kommunen vilka åtgärder som måste vidtas för att kommunen ska anses ha iakttagit vitesföreläggandet. Skolinspektionens föreläggande får därför anses uppfylla de krav som ställs för att kunna läggas till grund för en dom om utdömande av vite.

Ansökan om utdömande av vite

Skolinspektionen har i ansökan om utdömande av vite bedömt att Nynäshamns kommun inte har åtgärdat påtalade brister avseende systematiskt kvalitetsarbete inom den angivna tidsfristen och inte heller fram till tidpunkten för Skolinspektionens ansökan. Det innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen i grundsärskolan allvarligt försvåras. Skolinspektionen anför att följande brister fortfarande föreligger. Kommunen har inte analyserat resultaten och måluppfyllelsen för att kunna vidta utvecklingsåtgärder som bygger på en sådan analys. En konsekvens av bristen i analysarbetet är att det är oklart om de utvecklingsåtgärder som vidtagits är adekvata eller om andra åtgärder skulle behöva vidtas. Kvalitetsarbetet har således ännu inte genererat sådana underlag att huvudmannen kan fatta ett beslut om utvecklingsinsatser för en likvärdig utbildning och en ökande måluppfyllelse. Därtill är kvalitetsarbetet även bristfälligt dokumenterat.

Nynäshamns kommun har gjort gällande att påtalade brister i stort sett är avhjälpna men att resultaten inte har kunnat visas eftersom arbetet fördröjts av olika anledningar.

Förvaltningsrätten anser att de brister som påpekats i samband med Skolinspektionens tillsyn har varit allvarliga bl.a. har kunskapsresultaten inte samtals in och det har saknats dokumentation avseende kvalitetsarbetet i grundsärskolan. Det framgår av utredningen att arbete pågår med att komma till rätta med de identifierade bristerna. Vid uppföljning och tillsynsbesök har dock framkommit att det fortfarande föreligger brister bl.a. har resultaten och måluppfyllelsen inte analyserats och kvalitetsarbetet är fortfarande bristfälligt dokumenterat. Kommunen har anført att vårens resultat och nya arbetsplaner analyseras och implementeras från augusti 2017. De brister som har påtalats kan därför inte anses avhjälpna inom den

angivna tidfristen. De av kommunen ingivna handlingarna föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten anser därmed att kommunen inte har efterkommit föreläggandet inom den angivna tidsfristen. Vad kommunen har anfört som förklaring till detta kan inte anses visa att det rent faktiskt har varit omöjligt eller mycket svårt för kommunen att efterkomma föreläggandet. Förvaltningsrätten finner att den i föreläggandet angivna tidsfristen får anses vara skälig. Ändamålet med vitet har inte heller förfallit. Det föreligger därmed grund för utdömande av vitet.

Vitesbeloppets storlek

Skolinspektionen har bestämt aktuellt vitesbelopp till 100 000 kr, vilket får anses skäligt mot bakgrund av vad som har framkommit i utredningen i målet. Det har inte framkommit några särskilda skäl för att jämka vitesbeloppet. Vad kommunen har anfört om anledningen till att arbetet försenats ändrar inte denna bedömning.

Slutsats

Skolinspektionens ansökan ska således bifallas och Nynäshamns kommun förpliktas att till staten utge vite om 100 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3109/1A).

Theresa Winnberg Elliot
Förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Jan Ejme, Karl Frostensson och Severios Halef har också deltagit i avgörandet.

Johannes Dahlman har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM

2018-02-28

Meddelad i Stockholm

Mål nr

15310-17

SÖKANDE

Skolinspektionen

Box 23069

104 35 Stockholm

MOTPART

Nynäshamns kommun, 212000-0233

149 81 Nynäshamn

SAKEN

Utdömmande av vite

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förpliktar Nynäshamns kommun att till staten utge vite om 100 000 kr.

Dok.Id 939171

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Skolinspektionen beslutade den 8 december 2015 med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) att förelägga Nynäshamns kommun att vid vite om 150 000 kr vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister i skolformen gymnasiesärskola inom området *Utveckling av utbildningen vid skolenheterna*.

Skolinspektionen gjorde bedömningen att kommunen inte uppfyller följande författningskrav.

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (2 kap. 8 a § skollagen)

Följande åtgärder ansågs nödvändiga för att avhjälpa bristerna.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå avseende gymnasiesärskolan dvs.,
 - a) följa upp gymnasiesärskolans resultat i relation till de nationella

målen

b) utifrån uppföljningen av resultaten analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen

c) utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen identifiera utvecklingsområden och besluta om insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas

d) planera och genomföra beslutade utvecklingsåtgärder, samt

e) dokumentera kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att det kan ligga till grund för analys och beslut om utvecklingsåtgärder.

- Fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barns och elevers olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning.

Skolinspektionen ansöker hos förvaltningsrätten om utdömning av en del av vitet motsvarande 100 000 kr, se bilaga 1. Av ansökan framgår att Skolinspektionen anser att det fortfarande finns brister i kommunens systematiska kvalitetsarbete och att dessa inte avhjälpes senast den 17 juni 2016.

Nynäshamns kommun bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet i gymnasiesärskolan är i stort avhjälpna men resultaten har inte kunnat visas på grund av följande orsaker. Ett arbete med Skolverket inom ramen för uppdraget samverkan för bästa skola inleddes med en större analys och kartläggning under våren 2016. Åtgärder skulle tas fram och beslut fattas av Skolverket i början av juni 2016. Skolverket missbedömde tidsåtgången för framtagandet av åtgärdsplanen. Detta har lett till en förskjutning av arbetet med ca 5-6 månader. Arbetet med att ta fram ett nytt arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet har varit genomgripande då stora strukturella förändringar behövdes i kommunen. Särskolan har i det systematiska kvalitetsarbetet missgynnats av att vara en del av tre olika större

rektorsområden. Verksamheten har hamnat i skymundan och utvecklingsarbetet har inte skett i samverkan med grundskola och gymnasium. För att åtgärda detta har ett nytt rektorsområde skapats för grund- och gymnasiesärskola med en rektor som är ansvarig för årskurs ett till gymnasiet. Bedömningen har varit att det har krävts strukturella förändringar för att få det systematiska kvalitetsarbetet att fungera och inte endast nya strukturer och system. Verksamheterna kommer även att byta lokal. Vårens resultat och nya arbetsplaner kommer att analyseras och implementeras från augusti 2017. Till stöd för talan åberopas bl.a. handlingar avseende samverkan mellan Skolverket och kommunen, tidsplanering för systematiskt kvalitetsarbete, pm och rapporter.

Skolinspektionen vidhåller ansökan och anför i huvudsak följande. Den omständigheten att kommunen ingår i samverkan för bästa skola innebär inte att Skolinspektionen ska avstå från att fullgöra sitt författningsreglerade uppdrag som tillsynsmyndighet. Kommunen har ansvar som skolhuvudman för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Det finns inget i den dokumentation som nu kommit in som visar att kommunen inom den frist som angavs i beslutet från december 2015 eller i nära anslutning till den tidpunkten åtgärdat de aktuella bristerna.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår bl.a. följande. Skolinspektionen får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska

ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Föreläggandet får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektion ska förena ett föreläggande som avses i 26 kap. 10 § med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövt.

Av 2 § lagen (1985:206) om viten framgår bl.a. följande. Ett vitesföreläggande ska vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, ska det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas. Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

Enligt 3 § lagen om viten föreskrivs att när vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. I 9 § lagen om viten anges följande. Har ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, ska vitet inte dömas ut. Finns det särskilda skäl till det, får vitet jämkas.

Vitesföreläggandet

Det av Skolinspektionen utfärdade föreläggandet den 8 december 2015 har delgetts kommunen och har vunnit laga kraft. Föreläggandet är riktat till en bestämd adressat och vitet är fastställt till ett bestämt belopp. I föreläggandet anges vilka brister Skolinspektionen anser föreligga vad gäller kommunens systematiska kvalitetsarbete. Vidare ges exempel på åtgärder som kommunen skulle kunna vidta. Det får också anses framgå inom vilken tidsfrist som åtgärderna ska vidtas. Det har inte kommit fram något annat än

att det har varit tydligt för kommunen vilka åtgärder som måste vidtas för att kommunen ska anses ha iakttagit vitesföreläggandet. Skolinspektionens föreläggande får därför anses uppfylla de krav som ställs för att kunna läggas till grund för en dom om utdömande av vite.

Ansökan om utdömande av vite

Skolinspektionen har i ansökan om utdömande av vite bedömt att Nynäshamns kommun inte har åtgärdat påtalade brister avseende systematiskt kvalitetsarbete inom tidsfristen och inte heller fram till tidpunkten för Skolinspektionens ansökan. Det innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen i gymnasiesärskolan allvarligt försvåras. Skolinspektionen anför att följande brister fortfarande föreligger. Kommunen har inte analyserat resultaten och måluppfyllelsen för att kunna vidta utvecklingsåtgärder som bygger på en sådan analys. En konsekvens av bristen i analysarbetet är att det är oklart om de utvecklingsåtgärder som vidtagits är adekvata eller om andra åtgärder skulle behöva vidtas. Kvalitetsarbetet har således ännu inte genererat sådana underlag att huvudmannen kan fatta ett beslut om utvecklingsinsatser för en likvärdig utbildning och en ökande måluppfyllelse. Därtill är kvalitetsarbetet även bristfälligt dokumenterat.

Nynäshamns kommun har gjort gällande att påtalade brister i stort sett är avhjälpna men att resultaten inte har kunnat visas eftersom arbetet fördröjts av olika anledningar.

Förvaltningsrätten anser att de brister som påpekats i samband med Skolinspektionens tillsyn har varit allvarliga, bl.a. har kunskapsresultaten inte samtals in och det har saknats dokumentation avseende kvalitetsarbetet i gymnasiesärskolan. Det framgår av utredningen att arbete pågår med att komma till rätta med de identifierade bristerna. Vid uppföljning och

tillsynsbesök har dock framkommit att det fortfarande föreligger brister, bl.a. har resultaten och måluppfyllelsen inte analyserats och kvalitetsarbetet är fortfarande bristfälligt dokumenterat. Kommunen har anfört att vårens resultat och nya arbetsplaner analyseras och implementeras från augusti 2017. De brister som har påtalats kan därför inte anses avhjälpta. De av kommunen ingivna handlingarna föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten anser därmed att kommunen inte har efterkommit föreläggandet inom tidsfristen. Vad kommunen har anfört som förklaring till detta kan inte anses visa att det rent faktiskt har varit omöjligt eller mycket svårt för kommunen att efterkomma föreläggandet senast den 17 juni 2016. Ändamålet med vitet har inte heller förfallit. Det föreligger därmed grund för utdömande av vitet.

Vitesbeloppets storlek

Skolinspektionen har bestämt aktuellt vitesbelopp till 100 000 kr, vilket får anses skäligt mot bakgrund av vad som har framkommit i utredningen i målet. Det har inte framkommit några särskilda skäl för att jämka vitesbeloppet. Vad kommunen har anfört om anledningen till att arbetet försenats ändrar inte denna bedömning.

Slutsats

Skolinspektionens ansökan ska således bifallas och Nynäshamns kommun förpliktas att till staten utge vite om 100 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3109/1A).

Theresa Winnberg Elliot
Förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Jan Ejme, Karl Frostensson och Severios Halef har också deltagit i avgörandet.

Johannes Dahlman har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

DOM
2018-02-28
Meddelad i StockholmMål nr
15312-17**SÖKANDE**Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm**MOTPART**Nynäshamns kommun, 212000-0233
149 81 Nynäshamn**SAKEN**

Utdömande av vite

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förpliktar Nynäshamns kommun att till staten utge vite om 100 000 kr.

Dok.Id 939452

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Skolinspektionen beslutade den 8 december 2015 med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) att förelägga Nynäshamns kommun att vid vite om 150 000 kr senast den 17 juni 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister i skolformen gymnasiet inom områdena *Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna* och *Utveckling av utbildningen vid skolenheterna*.

Skolinspektionen gjorde bedömningen att kommunen inte uppfyller författningskravet avseende området förutsättningar för utbildningen bl.a. gällande att huvudmannen ska se till att det vid gymnasieskolenheterna erbjuds studiehundledning på modersmålet till de elever som behöver det (se 9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039)). För att avhjälpa bristen behöver studiehundledning ges på modersmålet till alla elever som har behov av det.

Skolinspektionen ansåg vidare att kommunen inte uppfyller följande författningskrav avseende området utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3, 6 och 7 §§ skollagen)
- Kommunen fördelar resurser till utbildning inom skolväsendet efter elevernas olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning. (2 kap. 8 a § skollagen)

Följande åtgärder ansågs nödvändiga för att avhjälpa bristerna.

- Utveckla det systematiska kvalitetsarbete på huvudmannanivå dvs.,
 - a) utifrån uppföljningen av resultaten analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen
 - b) utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen identifiera utvecklingsområden och besluta om insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas
 - c) planera och genomföra beslutade utvecklingsåtgärder, samt
 - d) dokumentera kvalitetsarbetet på ett sådant sätt att det kan ligga till grund för analys och beslut om utvecklingsåtgärder.
- Fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barns och elevers olika förutsättningar och behov, för att säkerställa en likvärdig utbildning.

Skolinspektionen ansöker hos förvaltningsrätten om utdömmande av en del av vitet motsvarande 100 000 kr, se bilaga 1. Av ansökan framgår att Skolinspektionen anser att kommunen inte helt har avhjälpt bristerna inom området förutsättningar för utbildning vid skolenheterna. Inte heller avseende kommunens systematiska kvalitetsarbete kan bristen anses avhjälpt.

Nynäshamns kommun bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Bristerna avseende det systematiska kvalitetsarbetet i gymnasieskolan är i stort avhjälpta men resultaten har inte kunnat visas på grund av följande orsaker. Ett arbete med Skolverket inom ramen för uppdraget samverkan för bästa skola inleddes med en större analys och kartläggning under våren 2016. Åtgärder skulle tas fram och beslut fattas av Skolverket i början av juni 2016. Skolverket missbedömde tidsåtgången för framtagandet av åtgärdsplanen. Detta har lett till en förskjutning av arbetet med ca 5-6 månader. Arbetet med att ta fram ett nytt arbetssätt för det

systematiska kvalitetsarbetet har varit genomgripande då stora strukturella förändringar behövdes i kommunen. För att skapa ökad likvärdighet och kontinuitet har två nya rektorsområden skapats och fyra skolenheterna slagits ihop till två. För gymnasiets del har det inneburit att verksamheten har renodlats. Vårens resultat och nya arbetsplaner kommer att analyseras och implementeras från augusti 2017. Studiehandledningen på modersmål har länge brottats med rekryteringssvårigheter och för att bättre möta efterfrågan har stödet centraliserats. Rutinerna innebär att varje elev, inför ett nytt läsår, får uppge om behov finns av studiehundledning på modersmål. Studiehundledare rekryteras utifrån sammanställningen. Behovet har även tidigare inventerats men inte rapporterats till huvudmannen. Kommunen utreder även möjligheterna till digitaliserad undervisning på distans. Till stöd för talan åberopas bl.a. handlingar avseende samverkan mellan Skolverket och kommunen, tidsplanering för systematiskt kvalitetsarbete, pm och rapporter.

Skolinspektionen vidhåller ansökan och anför i huvudsak följande.

Den omständigheten att kommunen ingår i samverkan för bästa skola innebär inte att Skolinspektionen ska avstå från att fullgöra sitt författningsreglerade uppdrag som tillsynsmyndighet. Kommunen har ansvar som skolhuvudman för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Det finns inget i den dokumentation som nu kommit in som visar att kommunen inom den frist som angavs i beslutet från december 2015 eller i nära anslutning till den tidpunkten åtgärdat de aktuella bristerna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Av 26 kap. 10 § skollagen framgår bl.a. följande. Skolinspektionen får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Föreläggandet får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektion ska förena ett föreläggande som avses i 26 kap. 10 § med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Av 2 § lagen (1985:206) om viten framgår bl.a. följande. Ett vitesföreläggande ska vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, ska det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden ska vidtas. Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

Enligt 3 § lagen om viten föreskrivs att när vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. I 9 § lagen om viten anges följande. Har ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, ska vitet inte dömas ut. Finns det särskilda skäl till det, får vitet jämkas.

Vitesföreläggandet

Det av Skolinspektionen utfärdade föreläggandet den 8 december 2015 har delgetts kommunen och har vunnit laga kraft. Föreläggandet är riktat till en bestämd adressat och vitet är fastställt till ett bestämt belopp. I föreläggandet anges vilka brister Skolinspektionen anser föreligga vad gäller kommunens systematiska kvalitetsarbete och studiehundledning på modersmål. Vidare ges exempel på åtgärder som kommunen skulle kunna vidta. Det framgår vidare vid vilken tidpunkt som åtgärderna ska vidtas. Det har inte kommit fram något annat än att det har varit tydligt för kommunen vilka åtgärder som måste vidtas för att kommunen ska anses ha iakttagit vitesföreläggandet. Skolinspektionens föreläggande får därför anses uppfylla de krav som ställs för att kunna läggas till grund för en dom om utdömande av vite.

Ansökan om utdömande av vite

Skolinspektionen har i ansökan om utdömande av vite bedömt att Nynäshamns kommun inte helt har åtgärdat påtalade brister inom den angivna tidsfristen och inte heller fram till tidpunkten för Skolinspektionens ansökan. Det innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen i gymnasieskolan allvarligt försvåras. Skolinspektionen anför att följande brister fortfarande föreligger. Vid Skolinspektionens uppföljningsbesök hade kommunen inte tillgång till information kring hur många elever som har rätt till studiehundledning på sitt modersmål, vilka modersmål som är aktuella och om dessa elever får studiehundledning i den utsträckning de har behov av. Kommunen har inte heller analyserat resultaten och måluppfyllelsen för att kunna vidta utvecklingsåtgärder som bygger på en sådan analys. En konsekvens av bristen i analysarbetet är att det är oklart om de utvecklingsåtgärder som vidtagits är adekvata eller om andra åtgärder skulle behöva vidtas. Kvalitetsarbetet har således ännu inte

genererat sådana underlag att huvudmannen kan fatta ett beslut om utvecklingsinsatser för en likvärdig utbildning och en ökande måluppfyllelse. Därtill är kvalitetsarbetet även bristfälligt dokumenterat.

Nynäshamns kommun har gjort gällande att påtalade brister i stort sett är avhjälpna men att resultaten inte har kunnat visas eftersom arbetet fördröjts av olika anledningar.

Förvaltningsrätten anser att de brister som påpekats i samband med Skolinspektionens tillsyn har varit allvarliga, bl.a. har det saknats dokumentation avseende kvalitetsarbetet i gymnasiet. Därtill har konstaterats brister avseende studiehandledning på modersmålet. Det framgår av utredningen att arbete pågår med att komma till rätta med de identifierade bristerna. Vid uppföljning och tillsynsbesök har dock framkommit att det fortfarande föreligger brister, bl.a. har resultaten och måluppfyllelsen inte analyserats och kvalitetsarbetet är fortfarande bristfälligt dokumenterat. Vidare saknas tillräcklig information beträffande omfattningen av behovet av studiehandledning på modersmål. Kommunen har anfört att vårens resultat och nya arbetsplaner analyseras och implementeras från augusti 2017. Kommunen har vidare redogjort för rutinerna som finns idag gällande kartläggningen av behov av studiehandledning på modersmål. Förvaltningsrätten anser dock att utredningen visat att de brister som har påtalats inte kan anses avhjälpna inom den angivna tidsfristen. De av kommunen ingivna handlingarna föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten anser därmed att kommunen inte har efterkommit föreläggandet inom den angivna tidsfristen. Vad kommunen har anfört som förklaring till detta kan inte anses visa att det rent faktiskt har varit omöjligt eller mycket svårt för kommunen att efterkomma föreläggandet. Förvaltningsrätten finner att den i föreläggandet angivna tidsfristen får anses

vara skälig. Ändamålet med vitet har inte heller förfallit. Det föreligger därmed grund för utdömande av vitet.

Vitesbeloppets storlek

Skolinspektionen har bestämt aktuellt vitesbelopp till 100 000 kr, vilket får anses skäligt mot bakgrund av vad som har framkommit i utredningen i målet. Det har inte framkommit några särskilda skäl för att jämka vitesbeloppet. Vad kommunen har anfört om anledningen till att arbetet försenats ändrar inte denna bedömning.

Slutsats

Skolinspektionens ansökan ska således bifallas och Nynäshamns kommun förpliktas att till staten utge vite om 100 000 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3109/1A).

Theresa Winnberg Elliot
Förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Jan Ejme, Karl Frostensson och Severios Halef har också deltagit i avgörandet.

Johannes Dahlman har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.